

A paradicsom sztolburja

Baktériumos
betegségek

Kórokozó:

Stolbur phytoplasma

Elterjedés:

Ausztráliából származik, ahol 1933-ban írták le. Innen terjed el a világ számos pontjára. Egész Európában megtalálható, Magyarországon 1956-ban jegyezték fel először.

Tünetek:

A kórokozó legfontosabb gazdanövényei a burgonyafélék családjába tartoznak, de számos gyomnövényt is fertőz (pl.: *Convolvulus arvensis*, *Cirsium arvense*, *Cichorium intybus*, *Salvia pratensis*). Tipikus tünete a paradicsomnövény söprűsödése; sok hónaljhajítás képződik, a levelek deformálódnak, elvékonyodnak és besodródnak. Jellemző tünet továbbá a levelek fonáki részének lilás elszíneződése, ami könnyen összetéveszthető a hideg hatás okozta lilás elszíneződéssel. A levelek mellett a virágok is torzulnak, csészelevelei megnagyobbodnak és sok esetben hiányoznak a szíromleveleik. Ritkán kötődik termés, ha ez mégis megtörténne, akkor az is kis méretű marad.

A betegség kialakulásának feltételei:

A betegséget egy fitoplazma okozza, melyet elsősorban a kabócák, mint vektor szervezetek terjesztenek. Fertőzési forrásként azok a fertőzött gyomnövények szolgálnak, melyek a vegetációs időszakon kívül is életben maradnak, ezáltal a kórokozó is áttelel. Ilyen például a *Convolvulus arvensis*, melynek gyöktörzse a kabócák kedvelt telelőhelye. Tavasszal a kabócák ezekről a fertőzött gyomokról fogják elterjeszteni a betegséget. Mivel testükben a kórokozó fennmarad, ezért életük végéig fertőzőképesek.

Védekezés:

Mint minden fertőzés esetében itt is a megelőzésen van a hangsúly. Fontos betartani az izolációs távolságot a többi burgonyafélétől. A fitoplazma fennmaradásában kulcsszerepet játszó gyomokat távolítsuk el az állomány közeléből. A betegség tömeges megjelenése a kabócák elszaporodásának függvénye, ezért alapvető fontosságú a kabócák ellen irányzott célzott védelem.

Felhasznált szakirodalom:

Kertészeti növénykórtan (Glits Márton – Folk Győző); Mezőgazda; 2000
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_521_Novenyvedelem/ch21.html